

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

OTSUS
isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus
nr 2.2.-1/25/20-6

Otsuse tegija Andmekaitse Inspeksiooni jurist Helen Laane

Otsuse tegemise aeg ja koht 04.06.2025 Tallinnas

Taotluse esitaja Merike Saks
Rahandusministeerium
info@fin.ee

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 lg 5 alusel Andmekaitse Inspeksioon otsustab:

1. kooskõlastada andmesubjektide nõusolekuta isikuandmete töötlemine poliitika kujundamise uuringus „EUROMOD andmete ja lahenduste kasutamine Rahandusministeeriumi fiskaalpoliitika osakonna töös“ 18.03.2025 esitatud ja 09.05.2025 täiendatud taotluses esitatud tingimustel ja mahus;
2. Rahandusministeeriumil esitada algandmete hävitamisakt või kinnituskiri algandmete kustutamise kohta 2031. aasta I kvartali lõpuks (hiljemalt 31.03.2031), vastavalt taotluse punktile 9.1, mille järgi on uurimistöö lõpp 31.12.2030.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Otsuse peale on võimalik esitada 30 päeva jooksul vaie haldusmenetluse seaduse § 71 lõikes 1 sätestatud korras või esitada kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 7 lõikes 1 sätestatud korras.

TAOTLUSE ESITAJA SELETUS JA KINNITUSED:

Esitatud otsuse lisas 1.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED JA SELGITUSED:

IKS § 6 lõike 5 kohaselt loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil. Nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid. Andmekaitse Inspeksioon kontrollib enne nimetatud isikuandmete töötlemise algust selles paragrahvis sätestatud tingimuste täitmist, välja arvatud juhul, kui poliitika kujundamiseks tehtava uuringu eesmärgid ja isikuandmete töötlemise ulatus tulenevad õigusaktist.

IKS § 6 lõige 4 sätestab, et kui teadus- või ajaloouuring põhineb eriliiki isikuandmetel, kontrollib asjaomase valdkonna eetikakomitee enne IKS §-s 6 sätestatud tingimuste täitmist. Kui teadusvaldkonnas puudub eetikakomitee, siis kontrollib nõuete täitmist Andmekaitse Inspeksioon. Inspeksioon on käesoleva uuringu kooskõlastamisel arvestanud Tartu Ülikooli

inimuurigute eetika komitee 26.05.2025 otsusega 401/T-13, millega on uurimistöö kooskõlastatud.

IKS § 6 lg-s 3 on nimetatud tingimused, mida tuleb hinnata enne, kui hakatakse uuringus andmesubjekti nõusolekuta tema isikuandmeid tuvastamist võimaldaval kujul töötleva. Üheks tingimuseks on, et andmetöötleva eesmärgid ei ole saavutatavad peale tuvastamist võimaldavate andmete eemaldamist. Inspeksioon nõustub, et pärast isikute tuvastamist võimaldatavate andmete eemaldamist oleks andmetöötleva eesmärkide saavutamine ebamõistlikult raske, sest EUROMOD mudel põhineb Statistikaameti kogutud pseudonüümitud andmetel. Taotluse esitaja on välja toonud piisavalt selged ja põhjendatud eesmärgid, miks EUROMODi mudelit on vaja poliitika kujundamiseks kasutada. Lisaks on taotluse esitaja hinnanud ja välja toonud ülekaaluka avaliku huvi ning kinnitanud, et töödeldavate isikuandmete põhjal ei muudeta isikute kohustuste mahtu ega kahjustata muul viisil ülemääraselt andmesubjektide õigusi.

Andmekaitse Inspeksioon toob välja, et inspeksioon ei nõustu taotluse punktis 7 toodud põhjendusega 1, mille kohaselt ei koosta Rahandusministeerium andmekaitsealast mõjuhinna, sest „*Meil ei ole vastavat pädevust*“. Inspeksioon selgitab, et Rahandusministeeriumil kui vastutaval töötlejal on IKÜM artiklist 35 tulenevalt kohustus hinnata, kas andmekaitsealase mõjuhinna koostamine on vajalik. Seega on andmekaitsealase mõjuhinna koostamise vajalikkuse hindamine vastutava töötleja kohustus ja pädevus. Andmekaitse Inspeksioon on avanud mõjuhinna seonduvat isikuandmete töötleva üldjuhendis.¹

Taotluse punktis 8 on viidatud, et Statistikaameti teadlaste keskkonnas andmete säilitamise kord on reguleeritud vastavalt Statistikaameti konfidentsiaalsete andmete teaduslikel eesmärkidel kasutamise korrale². Viidatud korra punkti 5.7. kohaselt säilitab Statistikaamet 25 aastat kõiki kasutajale teaduslikel eesmärkidel levitatud konfidentsiaalseid andmeid niisugusel kujul nagu need konkreetse uurimistöö jaoks kättesaadavaks tehti ning logifaile, kasutaja vahetulemusi ja muid tööfaile hoiab Statistikaamet lepingu lõppemise järgselt 1 aasta. Andmekaitse Inspeksioon selgitab, et kui Rahandusministeerium otsustab vastutava töötlejana, miks ja kuidas ta isikuandmeid töötleb, kasutades selleks volitatud töötlejat, siis nende isikuandmete vastutava töötlejana peab Rahandusministeerium veenduma ka konkreetse uuringu jaoks kokku pandud algandmete õigeaegses hävitamises või kustutamises.

Andmekaitse Inspeksiooni kooskõlastus isikuandmete töötlemiseks poliitika kujundamise uuringus kehtib tingimustel, mis on toodud 18.03.2025 inspeksioonile esitatud ja 09.05.2025 täiendatud taotluses.

Kui uuringu taotluses esitatud tingimused muutuvad, tuleb sellest inspeksiooni teavitada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Helen Laane
jurist
peadirektori volitusel

Lisa:

1. Taotlus isikuandmete töötlemiseks poliitika kujundamise uuringus „EUROMOD andmete ja lahenduste kasutamine Rahandusministeeriumi fiskaalpoliitika osakonna töös“

¹ Isikuandmete töötleva üldjuhendi 5. peatükk. <https://www.aki.ee/5-peatukk-andmekaitsealane-mojuhinnang>

² <https://stat.ee/et/avasta-statistikat/kusi-statistikat/konfidentsiaalsete-andmete-kasutamine-teaduslikul-eesmargil>